

paa, at der ikke skulde deeltages i disse Udgifter, da vilde den vistnok være uden Betænkelse, og Sagens Stilling endogsaa være bedre, end medens Spørgsmaalet endnu stod uafgjort; førte Loven derimod til den modsatte Bestemmelse, at der skulde deeltages, vilde den efter min Formening kunne blive farlig for Danmarks Neutralitet i Tilfælde af en Krig i Sydland, hvortil det hollæns-lauenborgske Contingent blev opbudt. Denne Fare vilde jo undgaaes, naar Spørgsmaalet blev afgjort for hvert givet Tilfælde, og efterat Freden var sluttet. Jeg antager imidlertid, at denne Sag maatte ikke egner sig til nærmere Belysning her i Salen, og skal derfor indskrænke mig til denne Anthydning.

Beskytelse: Den meget ærede Premierminister har ved at fremlægge nærværende Forslag meddeelt forskellige Oplysninger, hvoraf nogle, saavidt jeg har opfattet, være foranledigede ved Uttringer her i Salen, af hvilke nogle, troer jeg, ere fremsatte af mig. Det er, forekommer det mig, et yderligere Beviis paa den exceptionelle Stilling, som Ministeriet har indtaget med Hensyn til det nærværende Forslag. Det er neppe hensigtsmæssigt at imødegaae Uttringer, som falde heri Salen, under en anden Sag end den, under hvilke de ere fremsatte; men jeg troer, at det er endnu mindre hensigtsmæssigt, naar det skeer ved Forelæggelsen af et Lovforslag, hvorved, som bekjendt, ingen Forhandling finder Sted. Jeg skal imidlertid ikke føre Anke over, at disse Oplysninger fremkom paa den Tid, da de ikke hos mig have frembragt den Overbeviisning, at det Botum, som jeg afgav under den tidligere Sag, burde have været anderledes. Naar jeg saaledes afviger fra den Mening, Ministeriet har, og som ogsaa er støttet af det ærede Udvalg, da troer jeg det ligger i Betydningen af en constitutionel Forfatning eller i det Standpunkt, hvorfra man ser den. Dersom jeg kunde have vundet den Overbeviisning, som det ærede Udvalg har, at Fællesforfatningen er en constitutionel Forfatning, da skulde jeg ikke have havt synderlig Betænkelse ved at give mit Ja, men Sagen stiller sig anderledes for mig. Jeg skal her ikke

gaae ind paa nogen Diskussion af en constitutionel Forfatning, jeg skal kun tillade mig at fremhæve et Par Momenter, som have bragt mig til den Overbeviisning at burde afgive et Nei i nærværende Sag. Jeg antager det som givet, at en constitutionel Forfatning ikke kan undvære Offentlighed; jeg troer det er i Offentligheden, at en af de vigtigste Drivkrafter for den hele Udvikling ligger. Det er i Fællesforfatningsudkastet ikke opstillet som et Princip, at Offentlighed bør finde Sted. Det er overladt til det tilkommende Rigsraad at afgjøre, om Offentlighed skal finde Sted ved Forhandlingerne, eller ikke. Hertil kan man jo vel sige, at det altsaa beroer paa Rigsraadet, og da det er saa vigtig en Sag, er der jo al Rimelighed for, at det vil blive vedtaget. I Anledning af dette Spørgsmaal har Udvalget bemærket, at Ministeriet har erklæret, at Rigsraadet har Rettighed til strax ved sin Sammentræden med simpel Majoritet at vedtage, at Offentlighed af Forhandlingerne skal finde Sted. Heraf vil det altsaa sees, at Forhandlingerne begynde inden lukte Døre, og at Spørgsmaalet, om Forhandlingerne skulle være offentlige eller ikke, vil blive forhandlet inden lukte Døre. Jeg troer, at allerede dette er en Betænkelse; jeg troer, at, dersom Rigsraadet kom til den Beslutning, at Forhandlingerne ikke skulle være offentlige, da kunde Ministeriet fra sit Standpunkt ikke gjøre nogen Indvending derimod. Jeg troer, at dette er af en saadan Betydning, at det ikke bør overlades til Forsamlingens Afgjorelse, og jeg skal ogsaa gjøre opmærksom paa, at Udvalget i dets Betænkning har udhævet Offentligheden som det bedste Middel til at stikke Minoriteten imod Muligheden af nogen Slags Forulempelse. Jeg troer tillige, at hvis Offentligheden havde været etableret som Princip i Forfatningen, da vilde Bestemmelsen i § 45, saaledes som den der er udtrykt, ikke have fundet Sted, nemlig den Bestemmelse, at Lovforslag til 3die Behandling blive at omredigere af Ministeriet paa den Maade, som det anseer hensigtsmæssig. Der er bleven anført derom, at det blev nødvendigt for Ministeriet at komme overeens med Rigsraadet om, hvilke Forandringer der skulde foretages; men det er alt-